

Läinud nädala reedel valiti Eesti Kunstiakadeemia rektoriks **Signe Kivi**. Endine kultuuriminister seljatas napi hääletenamusega kunstiteadlase professor **Juhan Maiste**. Kolmas kandidaat **Villu Jaani-soo**, kelle võitu paljud prognoosisid, oli sunnitud loobuma, kuna tema külalisprofessori staatust USA kõrgkoolis ei saanud võrdsustada valitud professori ametikohaga.

Esialgu tahate loomulikult tutvuda raamatupidamisega, vaadata üle õppekavasid, aga kas on miskit, mis tõesti kunstiakadeemias häirib? Mida peaks kohe muutma?

Ei, niisugust asja küll ei ole, minu jaoks on see ikka oma kool. Alati kui sinna lähen, on akadeemias mõnusalt teistsugune õhkkond; inimesed vaatavad silma ja ütlevad "Tere!" ning on kuidagi optimistlikud. Seda optimismi tahaks ka endas säilitada.

Esimene nädal kulub ilmselt sellele, et käin maja katuseni välja läbi. Mõned asjad võivad olla ju muutunud, võrreldes ajaga kui ma seal õppisin ning hiljem töötasin. Tahhan külastada kõiki teaduskondi. Arvestades meie tasavägist kandideerimist ning ka austusest Juhan Maiste vastu, alustan ilmselt restaureerimiskoolist. Et saada täpsemat ülevaadet meie võimalustest, püüan end samal ajal võimalikult kiiresti kurssi viia 2005. aasta eelarvega, mis võeti vastu 23. veebruaril. Kohe tahan leppida akadeemia valitsuses ja nõukogus kokku, millised on soovitusel, kuidas läheme edasi akadeemia ruumiprogrammi lahendamiseks. Kas moodustada töörühm jne. Enne tahan valitsuse tasemel ja haridusministeeriumilt saada ülevaate tuleva aasta hariduseelarvest ja sellest, milline on haridusministri seisukoht. Ministri ettepanekul kohtume juba minu esimesel töönädalal.

Mis te isiklikult arvate 3+2 süsteemist ehk siis kolmeaastasest bakalaureuse- ja kaheaastasest magistriõppest?

Olen sama murelik kui paljud teised. Seda ratast ei saa ka tagasi pöörata. Pigem saame tegeleda õppetöö kvaliteedi ja sisuga ja seista selle eest, et seda käsitletakse pigem viieaastase õppeprotsessina. Alati on inimesi, kes soovivad lõpetada kolme aastaga, kuid eesmärk peaks olema magistriõpetuse suurendamine ja selle kaudu tähelepanu doktoriõppele. Doktorantuur on meie laial kõrghariduseskaalal üks valupunkte.

Üks probleeme on koolis pidevalt kummitav ruumipuudus. Mida ise eelistaksite? Tartu maantee maja- de õuele uue hoone rajamist? Koli- mist Patareisse? Või miks mitte võimaluse korral Seewaldisse, nagu seda on välja pakkunud arhitekt Rein Murula?

Täiesti aus vastus on, et eelistus puudub. Kõik variandid tuleb läbi analüüsida. Niimetan mõned võimalused, kuhu liikuda võiks: esiteks miljööväärtuslikule alale nagu Seewald anda uus sisu; teiseks laiendada kompleksi sama asukohal; kolmas suurem võimalus on täiesti uus õppehoone. Samas peab olemasolevat õpikeskkonda parandada, aastad siiski lähevad: üliõpilased õpivad, õppejõud töötavad. Investeeringud olemasolevatesse ruumidesse ei ole seega mahavisatud raha, olen selles kindel.

Veel kord tagasi Patarei projekti juurde. Kuidas suhtute Tõnis Vindi hoiatustesse halvast aurast? Seda enam, et kunstiakadeemia tudengite seas on enesetappude protsent kahjuks üsna suur?

Selles suhtes olen päris rahulik. Ma ei täht-

INGMAR MUUSIKUS

ÜHISKOND

SELGE SIHT SILME EES

Karin Paulus küsitles kunstiakadeemia uut rektorit **Signe Kivi**.

sustaks seda üle, kuid vaimses keskkonnas, nagu kunstiakadeemia kõrgkoolina on, võib see olla probleem eriti alguses. Minul isiklikult pole halb aimdusi ühegi koha, ühegi paiga ega hoonega. Usun maailma paremaks muutmise võimalusse.

Kunstiakadeemia õppejõudude palgad on seni niinimetatud riiklikes kõrgkoolides ühed kehvena. Kuidas seda olukorda saaks parandada?

Nagu ütlesin, eelarve on juba vastu võetud ja eelarveline olukord pole sugugi nii halb, kui paljudele on tundunud. Minu teada sellel aastal õppejõudude palgad tõusid, tänu edukatele läbiraakimistele ja kõrgetele koefitsientidele. Kui üldse on probleemid tähtsuse järjekorras, siis kõige olulisemad on muidugi inimesed, see tähendab siinkohal üliõpilasi, õppejõude, õppetöö korraldajaid. Alles siis hakakem rääkima akendest ja majadest.

Kas Kunstiakadeemia struktuur muutub? Seni on paljudele tundunud, et liiga palju on igat sorti projektitegijaid ja ülemusi, kelle pärast

kannatavad põhitöötajate, see on dotsentide-professorite-tunniandjate palgad?

Pretensioone administratiivsele poolele akadeemiliselt personalilt on küll tulnud. Peab tõesti vaatama, kas on õigustatud, et juhtivate õppejõudude palgad on väiksemad kui projektijuhtide palgad. Teisalt peaks juhtivatel professoritel olema palju enam tuge. Nemad teevad praegu ära tohutu töö – esiteks vastutavad kogu õppesuuna arengu eest, lisaks koostavad eelarveid, korraldavad seminare ja konverentse, archiveerivad materjale, tegelevad artiklite kirjutamise ja kõige muuga. Ma ei imestaks, kui peaksime seda osa tugistruktuurist, mis otseselt toetab õppejõude, hoopis suurendama.

Minu arvates on kunstiakadeemia seni suutnud end võrdlemisi edukalt majandada eelkõige tänu Ando Keskküla aktiivsele tegutsemisele, mitte aga riigi toele. On päris selge, et teist ja Kadri Jäätmast hoolimata on jäänud riigikogus kunstiinimeste hääl Tartu ülikooli "maffia" taustal nõrgaks. Mida arvate, kuidas saaks

EESTI KUNSTIAKADEEMIA UUS REKTOR: Kas endine kultuuriminister Signe Kivi suudab end ka selles ametis maksma panna?

muuta riigikogu kultuurisõbralikumaks? Kas siin aitaksid ainult uued, kompetentsemad rahvasaadikud?

Mul ei ole sugugi alust arvata, et riigikogusse valitud inimesed ei armasta kunsti ja kultuuri. Olen soovinud küll, et meiesuguseid oleks igal pool rohkem. Teisest küljest, endal on valituna olnud küllaga kahtlust enese positsiooni määramisel. Dilemma olen enda jaoks lahendanud: olen koolitatud kunstnikuks ja päris argist otsuste vastuvõtmist olen teinud läbi selle prisma nii ministrina kui ka riigikogus. Eks see ole nii, nagu äsja KUMU direktoriks valitud Sirje Helme ütles: "See on laiemalt kogu ühiskonna küsimus." Me ise peame samuti ühiskonna kunstiteadlikkust suurendama.

Kunstiakadeemia on palju panustanud vahetusprogrammidele. Kuna õppetöö on aga EKAs valdavalt eestikeelne, siis kas on kavas ka hakata korraldama süstemaatilist keeleõpet välismaalastele?

Hea küsimus. Minu meelest tähendab ühe kõrgkooli rahvusvahelistamine mitut protsessi. Esiteks saab tulla meile õppima võõrkeelse õppeprogrammi alusel. Teisalt olen nõus professor Martin Ehalaga pedagoogikaülikoolist, et me ei peaks kartma pakuda välismaalastele eestikeelset õpet, kui nad seda soovivad; seda on veidi ka proovitud. Globaliseerumise tuhinas peaksime alati meeles pidama, et EKA annab ainsana eestikeelset ülikoolitüüpi kunstiharidust maailmas.

Kas teate, mis on saanud kunstiakadeemia baasidest Türisalus ja Muhus?

Hetkel on väga napp informatsioon. Türisalu müügi kohta on nõukogu võtnud otsuse vastu juba paar aastat tagasi, kuid müük on peatunud tehingu ebakorrektsuse tõttu. Türisalu müügiprotsessi enda kanda võtmist pean mõnes mõttes enda kulutamiseks. Tamsesse on päris palju investeeritud, kuid suure maja ülalpidamine on õige kulukas. Üliõpilased kasutavad seda kahjuks suvel ja talvel täpselt samal ajal, kui oleks kõige magusam aeg turistide majutamiseks. Samas, üliõpilastel kogu aeg ühes kohas käia ei ole ka huvitav ja tänapäeval pole enam puudust ööbimiskohtadest. Pigem on puudus rahast. Mõtlematult sellest baasist siiski loobuda ei tahaks.

Kas kavatsete lisaks kunstile ning rektoritööle kaitsta näiteks ka magistri- või siis otse doktorikraadi?

Oli säärane mõte juba aastaid tagasi, et pikamööda alustada ettevalmistusi doktoritöö tegemiseks, kuivõrd minu haridustase on võrdsustatud magistrikaadiga Eesti vabariigis. Seda mõtet ei ole ma maha matnud, ma ei pea ennast nii vanaks inimeseks. Seoses rektoriks valimisega ma ei usu, et see saab juhtuda lähema viie aasta jooksul. Aga see on üks minu eesmärke küll.

Kes jääb koolitama tulevikus kunstiõpetajaid, kas EKA või TPÜ (või siis Tallinna ülikool)?

Praegu koolitame mõlemad. Riik on uue koolitustellimuse esitanud samuti mõlemale. Niipalju kui mina tean, ollakse väga rahul meie lõpetajatega, mis teeb ainult rõõmu. Just kunsti osas suudame loovamat koolitust anda. Pedagoogikaülikoolil on jälle teised võimed ja võimalused. See annab võimaluse suuremaks koostööks.

Mis on teie põhimissioon?

Teha kõik selleks, et valimiskogu otsus rektoriametisse valida Signe Kivi rahuldaks ja rõõmustaks ka neid inimesi, kellel sel päeval oli teine eelistus.